

Stalino KELIU

LKP(b) KUPIŠKIO APSKRITIES KOMITETO IR
KUPIŠKIO APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Eina 3-ji metai

1948 m. balandžio 24 d.

№ 32 (87)

Kaina 20 kp

Sekime pirmaisiais kolektyvininkais

Kolektyvinių ūkių organizavimas mūsų jaunojoje Tarybų Lietuvos respublikoje diena dienon įgyja vis didesnį masiškumą pobūdį. Priešakiniai respublikos darbo valstiečiai buriasi į žemės ūkio arteles, nes jie puikiai žino, kad tik per kolektyvizaciją tegali būti geras gyvenimas.

Kolektyvinių ūkių skalčius Tarybų Lietuvoje kasdien vis didėja.

Mūsų apskrityje šiandien irgi jau turime porą kolektyvinių ūkių: „Raudonąją Vėliavą“ (Viešintų valsč., Viešintų apylinkėje) ir „Pergalę“ (Šimonių valsč., Šimonių apylinkėje).

Kolektyvinio ūkio „Raudonąją Vėliavą“ valstiečiai jau ir dabar pajuto, kad kolektyviškai dirbant galima padirbti daugiau ir geriau. Šiandien jie masiniai vykdo pavasario arimo darbus. Čia pirmiesiems apskrities kolektyvininkams į talką atėjo Kupiškio MČS traktorius, vadovaujamas traktorininko drg. Janulio, kuris aukštai kokybiškai apdirbė nemažą žemės plotą. Gyvąja darbo jėga kolektyviniam ūkiui padeda Viešintų valsčiaus komjaunimo organizacija, vadovaujama LLKJS VK sekretoriaus drg. Dorondovo, kuri ėmėsi šefuoti „Raudonosios Vėliavos“ kolektyvinį ūkį.

Jau pirmosios kolektyvinio ūkio gyvenimo dienos rodo, kad jis yra apgaubtas nuolatinio valstybės rūpesčiu. Ateityje jis atsieks daug

didelių laimėjimų ekonominėje ir kultūrinėje srityje.

Štai kodėl šimoniškiai irgi nutarė susiorganizuoti į kolektyvinį ūkį.

Pirmaisiais apskrities kolektyvininkais seka ir kiti Kupiškio apskrities darbo valstiečiai, duodami pareiškimus, kuriuose išreikštas jų noras tapti kolektyvininkais. Artimiausiu laiku bus organizuoti kolektyviniai ūkiai Subačiaus, Svėdasų ir kituose valsčiuose.

Šiuo metu, pradėjus organizuoti kolektyvinius ūkius, pakėlė savo klastingą galvą ir buožės. Tie niekšai stengiasi visokiomis priemonėmis apšmeižti nenugalimą kolektyvinių ūkių santvarką. Jie pasakoja slykščiausias nesąmones apie kolektyvinius ūkius ir netgi bando atkalbinėti dorus valstiečius nuo pasukimo į kolektyvinį kelią.

Darbo valstiečiai! Neklausykime niekšingų prakeiktųjų klasinių priešų piepuli! Mes turime tik vieną kelią per kolektyvinį ūkį. Atsiminkime, kad tarybų valdžia yra darbo žmonių valdžia ir, organizuodama kolektyvinius ūkius, ji nori pagerinti valstiečių buitį.

Kas nori gyventi pasiturintai, kas nori turėti šviesų gyvenimą, tas stoja į kolektyvinį ūkį. Kolektyvininkams taikomos visokios lengvatos.

Apskrityje jau yra eilė valstiečių — kolektyvininkų. Jie šiandien kūrta sau laimingą gyvenimą. Pasekime jais! Tapkime kolektyvinių ūkių valstiečiais!

Šimonių valsč., Šimonių apylinkėje suorganizuotas ant- rasis apskrityje kolektyvinis ūkis „Pergalė“. Darbo valstiečiai! Sekime pirmaisiais kolektyvininkais!

Organizuotas naujas kolektyvinis ūkis „Pergalė“

Šimonių valsčiaus, Šimonių apylinkės 9 darbo valstiečiai susiorganizavo į kolektyvinį ūkį. Bendrame apylinkės valstiečių susirinkime buvo nutartas antrąjį apskrityje kolektyvinį ūkį pavadinti „Pergalės“ vardu. Kolektyvinio ūkio valdybos pirmininku išrinktas biedniokas Baltuška Bronius, valdybos pirmininko pavaduotoju — bežemė Skatinienė Ele-

na, valdybos nariais — valstiečiai Buzas Feliksas, Druskys Pranas ir Katinauskas Kazys.

Į kolektyvinį ūkį įstojusi valstietė drg. Šimanauskienė Ona pareiškė:

— Mes sekame viešintiškių „Raudonosios Vėliavos“ kolektyvinio ūkio valstiečių pavyzdžiu.

J. Gaigalas

Aktyvistai kolektyvinių ūkių organizavime

Subačiaus valsčiaus partinis, tarybinis ir komjaunimo aktyvas diena iš dienos išeina į apylinkes ir kaimus, kur praveda masinį aiškinamąjį darbą valstiečių tarpe dėl kolektyvinių ūkių organizavimo.

Ypač gerai buvo praversti valstiečių susirinkimai Mažonių ir Paviešinių apylinkėse,

kur valstiečiai savo išstojimuose pareiškė susidomėjimą kolektyviniais ūkiais.

Masiniame — aiškinamajame darbe geriausiai pasirodė komunistai drg. drg. Jupatovas ir Krasnauskas bei LLKJS VK sekretorius drg. Silickas.

J. Jankaitis

Valsčių Vykd. Komitetų uždaviniai pavasario sėjos kampanijoje

Tretieji stalininio penkmečio metai respublikoje žemės ūkiui iškelia naujus didelius uždavinius. Šie metai, tarp kitko, turi būti naujo žemės ūkio pakilimo metais.

Į šį svarbų uždavinį turi atkreipti rimčiausią dėmesį Valsčių Vykd. Komitetai, visas tarybinis ir partinis aktyvas. Partijos ir vyriausybės patvirtintas pasėlių plotų išplėtimas yra labai svarbus žingsnis toliau keliant krašto lygį ir gyventojų gerovę.

Didelis rezervas sprendžiant šį svarbų valstybinį uždavinį yra laisvos žemės fondai valsčiuose ir apylinkėse. Esame partijos ir vyriausybės įpareigoti pilnutinai apsėti žemę ir gauti aukštą derlių iš fondinės žemės. Į šį svarbų uždavinį turi atkreipti gana rimtą dėmesį valsčių Vykd. Komitetai ir žemės specialistai, dirbantieji valsčiuose, priskiriant

šias žemės tarybininkams ūkiams, kolektyvininkams ūkiams, žemės ūkio kooperacijai, naujakiuriams ir mažžemiams valstiečiams. Nėra abejonės, kad šis partijos ir vyriausybės išskeltas uždavinys yra didžiai įpareigojantis visiems partinių, tarybinių organizacijų vadovams bei žemės ūkio specialistams apskrityje ir valsčiuose. Jų pareiga kruopščiai ištirti padėtį vietoje, gerai ir apgalvotai sudaryti planus, kaip greičiau likviduoti valsčiuose dar likusią neišdalintą žemę, kad pradėjus vykdyti pavasario sėją, kad ji būtų išdirbta ir galetu praturtinti kraštą naujos duonos ir žaliavos kiekiais. Partinės ir tarybinės organizacijos, žemės ūkio organai bei nuolat veikiančios žemės ūkio komisijos turi visapusiškai aiškinti plačiosioms darbo valstiečių masėms, politinę — ūkinę lais-

Gegužės Pirmajai artėjant

Artinasi gegužės I-ji — visų darbo žmonių šventė. Šios šventės garbei visose liaudies ūkio šakose jaučiamas darbo našumo pakilimas.

Dalis apskrities darbo valstiečių Gegužės I-sios garbei jau baigia pilnai atsiskaičiuoti su valstybe pieno ir kitais žemės ūkio paruošų produktais. Įstaigų bei ūmonių darbuotojų tarpe taip pat jaučiamas kokybinis ir kiekybinis darbo našumo pakilimas.

Sėkmingam Gegužės I-sios šventės pasiruošimui ir jos pravedimui šio mėn. 20 d. LKP(b) Apskrities K-to patalpose įvyko įstaigų ir ūmonių vadovų pasitarimas.

Įstaigų ir ūmonių vadovai įsipareigojo visomis išgalėmis prisidėti prie miesto ir savo įstaigų šventiško papuošimo.

V. Šutinas,
LKP(b) Kupiškio Apskr. K-to sekretorius propagandos agitacijos reikalams

Gegužės Pirmosios garbei

Prie Subačiaus kalkynobos meisteriai drg. drg. Rupšys ir Vitkevičius kasdien vės dirbantieji Gegužės I-sios dvigubai išpildo savo išdirbio garbei įpareigojo kiek galiama daugiau pakelti darbo našumą. Savo pažadą jie garbinvo darbo našumą! — kalbą gai tėti. Praeito mėn. indų indų gamybos meisteris — gamybos planas įvykdytas spartuolis drg. Rupšys. 364 proc Molinių indų gamy-

V. Magyliš

Stalininės premijos meno veikėjams

Tarybinė vyriausybė ir bolševikų partija skiria ypatingą dėmesį ir lėšas kultūros ir meno reikalams. Neeniai tą apie Staliną. Taip pat premijoti ir kitų broliškųjų respublikų meno veikėjai.

laipsnio Stalininę premiją

Prie savo miesto atstatymo projekto

Agronomo patarimai

Pažinkime sėklų savybes

Kiekviena sėkla susideda iš gemalo, endospermos ir lukštelio.

Gemalas sudarytas iš šių dalių: busime augalo stiebo bei lapų pradų, šaknų sistemos pradų ir skydo. Skydas yra toji dalis, kuri augalą sujungia su endosperma.

Endospermoje yra sukrautos maisto medžiagos krakmolo, baltymų ir riebalų pavidalu. Endospermoje sukrautomis maisto medžiagomis maitinasi dygstas augalo daigas iki tol, kol pats daigas pradės maisto medžiagas pasimti šaknimis ir lapais. Visą sėklą gaubia taip vadinamas sėklos lukštas. Sėklos lukšto uždavinys — apsaugoti endospermą ir, ypač, gemalą nuo išorinių veiksnių. Tik ką nuplauta ir iškulta sėkla dar netinka sėjai, bet dar turi ji pastovėti apie 3 savaites. Tas laikotarpis vadinasi „ramybės periodu“ (latentinis), per kurį sėklos viduje vyksta įvairūs medžiagų pasikeitimo, susidėstymo procesai. Bet mūsų sėjami kultūriniai augalai, pabuvę keletą metų, nuostoją didelį daigumo procentą.

Sėklai sudyti reikalinga vandens, šilumos ir oro. Gaunanti sėkla vandens, šilumos ir oro pradeda dygti. Pirmiausia gemale pradeda augti šaknelė, o paskiau daigas. Beaugantis daigelis skverbiasi pro dirvožemio daleles į viršų ir, saulės šviesos įtakoje, lapuose prasideda maisto medžiagų gamyba. Iš lapų maisto medžiagos yra siunčiamos į visas augalo dalis. Ką augalas paima savo šaknimis, dar augalo statybai netinka, bet lapuose yra didžiausias maisto medžiagų gamybos fabrikas, iš kurių paruoštos maisto medžiagos išnešiojamos į visas augalo dalis.

Mūsų kultūriniai augalai, nors ir geriausiai visus vegetacijos faktorius suteiktume, bet gero derliaus negausime, jei sėkla bus blogos kilmės. Mūsų kultūriniai augalai yra kilę iš labai primityvių augalų, jų prosenelių. Yra patirta, kad dabartiniai kviečiai yra derlingesni už jų ainius 25 kartus, o cukriniai runkeliai 120 kartų yra cukringesni negu jų proseneliai. Kad ir iš geriausios kilmės mūsų kultūrinė sėkla būtų kilusi, bet per ilgesnį laiką ji išsigimsta, nuostoją pirmųjų savybių. Tie augalai, kurių vyriški ir moteriški organai randasi tame pačiame augale, pav. miežių, avižių, ilgesnį laiką lieka neišsigimę. Rugiai ir cukriniai runkeliai reikalauja apsisiaiminimui kitų augalų dulkelių, todėl jie greičiau ir išsigimsta. Tokių augalų sėklos jau reikia keisti per 2-3 metus. Aukščiausius ir pastovesnius derlius duos tos sėklos, kurios yra išvestos ir pritaikytos mūsų klimato sąlygoms. Pavyzdžiui, jei atvežtume kokios nors kultūrinės sėklos geriausios kilmės ir duodančios aukščiausius derlius iš šiltų ir visai mažai drėgmės turinčių kraštų, mūsų klimato sąlygoms netiks ir derliai bus visai menki arba jų ir visai negausime.

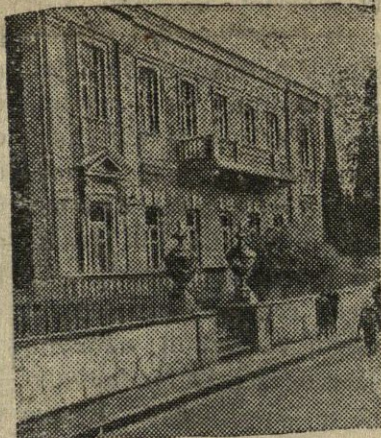
Augalų atranką daro selekcijos stotys ir iš jų gaunama sėkla vadinasi selekcinė. Selekcijos stotys, atrinkdamos sėklą, žiūri, kad sėkla būtų derlinga, pastovi, atspari žiemos šalėms, išgulimui, ligoms, tikėtų to krašto klimato sąlygoms ir t. t. Selekcijos stoty pagaminta sėkla vadinasi superelitinė. Ši superelitinė sėkla tuoj neduodama valstiečiams auginti, bet ji yra siunčiama į bandymų stotis, kuri

yra tiriama ilgesnį metų eilę. Jei pasirodo, kad ši sėkla turi visas geriausias puses, kokių mes laukėme, tada ji leidžiama sėti ir valstiečių ūkiuose. Tokia sėkla vadinasi elitine. Iš elitinės sėklos gaunasi pirmo atsėlio, antro, trečio ir t. t. Kuo tolimesnis yra atsėlis, tuo sėklos vertė bus blogesnė ir per eilę metų vėl išsigimsta, reikia keisti.

Sėklos ūkiškoji vertė vadinasi švorių ir daigų sėklų procentas. Ūkiškąją sėklos vertę gausime sudauginus švorių ir daigumo proc. ir padalijus iš 100.

Absoliutinis svoris bus 1.000 sėklų svoris išreikštas gramais. Absoliutiniam svariui nustatyti paimame 4 kartus po šimtą sėklų. Kiekvieną šimtą atskirai pasverame ir išvedame vidutinį sėklų svorį (vidurkį). Padauginame šį vidutinį sėklų svorį iš 10-ties ir gausime absoliutinį sėklų svorį. Absoliutinis sėklos svoris turi didelę reikšmę, nesunkiai grūdai yra didesni ir juose, endospermoje, yra daugiau sukrautos maisto medžiagų. Juo daugiau bus maisto medžiagų, tuo geriau galės augti sėklos daigas ir bus tvirtesnis, atsparesnis įvairioms ligoms bei kenkėjams.

Agr. A. Valikonis

Jalta. Sanatorija „Dnieprostroj“.

Gydytojo patarimai

Saugokime vaikus nuo skarlatinos

Skarlatina yra viena iš pavojingiausių apkrečiamų ligų. Serga ja daugiausia vaikai nuo 1 metų iki 7-8 metų, tačiau pasitaiko, kad susergera ir jaunesni, negu vienu metų o kartais ir paaugliai.

Liga paprastai prasideda staiga: pakyla karštis, skauda gerklę, kartais būna vėmimas. Sunkiais atvejais ligonis nuostoją sąmonės. Dažnai patinsta kaklo liaukės, liečiant jos labai skausmingos. Gerklė būna paraudonavusi, ant liaukų, šalia liežuvelio, dažnai atsiranda pilkšvų taškų arba ir ištisų plėvelių. Jau pirmoje arba antroje dienoje pasirodo ant krūtinės, rankų, veido smulkus taškuotas išbėrimas. Antroje ligos savaitėje oda pradeda luptis. Nuo padų ir delnų ji dažnai nusilupa ištisais lopais.

Patį ligą praeina labai įvairiai: kartais ji pasirodo vos pastebimai, trunka tik vieną, kitą dieną, ir tokiais atvejais dažnai nekyla net įtarimo, kad čia būtų skarlatina. Kartais gi liga pasirodo sunkiau: sioj formoj ir neretai baigiasi mirtimi. Skarlatina ypač pavojinga tuo, kad daugiau negu pusė visų ligonių sirdami gauna dar įvairių komplikacijų: uždegimą auš. inkstų, liaukų, plaučių, paralyžių nervų, nusilpimą širdies ir kt. Šios komplikacijos gan sunkiai duodasi išgydomos, ir neretai persirgę skarlatina asnio namiečiai turi būti labai atsargūs ir be būtino reikalo sam gyvenimui lieka kurti, paralyžuoti, silpni.

Nustatyta, kad skarlatina susirgęs ligonis gali kitus apkrėsti labai ilgą laiką: 30-40 dienų praėjus nuo pirmos dienos ligos pasirodymo, nors temperatūra pas jį patį būtų gydyti ir nukritusi.

Turint galvoje sunkius pavojingus, kuriuos gali palikti skarlatina, reikia žinoti, kaip nuo šios ligos saugotis ir ką daryti, jei liga pasirodytų.

Reikia atsiminti, kad skarlatina yra labai limpanti liga. Jos sukėlėjas — mikrobai laiko si ligonio seilėse, skrepliuose, nosies gleivėse, šlapime. Ligonis kalbant, kosint, čiaudint ar naudojantis ligonio vartais daiktai, mikrobai lengvai gali patekti ant kitų žmonių ir juos apkrėsti. Taip pat ligonio artimieji, nors patys ir nesirgdami, gali ligą parnešti sveikiems žmonėms.

Todėl būtina:

1. Kiekvieną sukarščiausį vaiką, ypač besiskundžiantį gerklės skausmais, kuo greičiau parodyti gydytojui, kad liga būtų laiku išaiškinta.

2. Susirgusį vaiką nedeliant paguldyti ligoninėn, kur jis gaus tinkamą gydymą ir slaugymą, o tuo pačiu bus apsaugoti kiti šeimos vaikai nuo susirgimo.

3. Visus, viename bute gyvenančius, vaikus atydziai sekti ne mažiau 12 dienų po ligonio išgabenimo į ligoninę, ir, pasirodžius bent menkiausiame įtarime, tuojau kreiptis pas gydytoją.

4. Jokiu būdu nesilankyti į tuos namus, kur yra sergiantieji vaikai. Taip pat ligonieretai persirgę skarlatina asnio namiečiai turi būti labai atsargūs ir be būtino reikalo niekur nesilankyti, nors ligonis ir išgabentas į ligoninę.

5. Atminti, kad ankstyvas ligos pažinimas ir gydymas duoda daugiau tikimybės ligonių apsaugoti nuo galimų komplikacijų ir jį pilnai išgydyti.

Gyd. g. Marčiukaitis

Kolektyvinių ūkių demokratija

Kolektyvinių ūkių kurimas ir jų reikalų tvarkymas vykdomas laikantis nuosekliosios demokratijos principų.

Kolektyvinių ūkių demokratija siekia užtikrinti visų žemės ūkio artelės narių dalyvavimą jos reikalų tvarkyme, užtikrinti jų aukštą gamybinį bei visuomeninį politinį aktyvumą.

Kolektyvinių ūkių demokratinio tvarkymo principai išdėstyti žemės ūkio artelės pavyzdiniuose įstatuose.

Įstatai numato, kad artelės reikalus valdo visuotinis artelės narių susirinkimas, o laikotarpiu tarp susirinkimų — visuotinio susirinkimo išrinkta valdyba.

Visuotinis susirinkimas yra aukščiausias artelės valdymo organas.

Visuotinis susirinkimas renka artelės pirmininką ir artelės valdybą, taip pat artelės revizijos komisiją; be to, ko-

misija yra tvirtinama rajono tarybų vykdomojo komiteto; jis priima naujus narius ir šalina iš artelės narius; tvirtina metinį gamybos planą, pajamų — išlaidų sąmatą, statybos planą, išdirbio normas ir darbų įvertinimą darbadie-niais; tvirtina sutartis su MTS; tvirtina valdybos metinę apyskaitą, būtinai išklauses revizijos komisijos nuomonę, taip pat valdybos ataskaitas dėl svarbiausių žemės ūkio kampanijų; tvirtina įvairių fondų dydį ir duotinių už darbadienį produktų bei pinigų kiekį; tvirtina artelės vidaus tvarkos taisykles.

Artelės valdybos sprendimai visais aukščiau išvardintais klausimais be visuotinio susirinkimo patvirtinimo negalioja.

Visuotinis susirinkimas, esant ne mažiau kaip 0,5 bendrojo narių skaičiaus, yra teisėtas spresti visiems klausimams, išskyrus artelės val-

dybos ir pirmininko rinkimų klausimą, narių pašalinimo iš artelės klausimą ir įvairių fondų dydžio klausimą, kuriems spresti reikalaujama, kad visuotiniame susirinkime dalyvautų ne mažiau kaip 0,66 bendrojo narių skaičiaus.

Visuotinio susirinkimo sprendimai priimami balsų dauguma, atvirai balsuojant.

Artelės reikalams vesti visuotinis artelės narių susirinkimas renka 2-jiems metams valdybą iš 5 — 9 žmonių, žinant artelės didumą.

Artelės valdyba yra artelės vykdomasis organas ir atsako visuotiniam artelės narių susirinkimui už artelės darbą ir už jos prievočių valstybei vykdymą.

Artelės ir jos brigadų darbui nuolat vadovauti, o taip pat valdybos sprendimų vykdymui nuolat tikrinti, visuotinis artelės susirinkimas renka artelės pirmininką, kuris

drauge yra ir valdybos pirmininkas.

Šie žemės ūkio artelės pavyzdinių įstatų nuostatai rodo, kad visi žemės ūkio artelės nariai dalyvauja artelės reikalų tvarkyme.

Pirmininkas, valdyba ir revizijos komisija privalo atsisakyti prieš savo rinkėjus — kolektyvinių ūkių valstiečius, visi apsileidimai artelės valdybos ar pirmininko darbe arba kolektyvinių ūkių reikalų tvarkyme, susirinkime yra apsvarstomi ir susirinkimas nurodo priemones nenormalumams pašalinti. Valdyba arba pirmininkas, nesugebą tinkamai vadovauti kolektyviniam ūkiui, visuotinio susirinkimo gali būti pašalinti nuo savo pareigų.

Visuotinis susirinkimas, patvirtindamas kolektyvinių ūkių metinį gamybinį planą, pajamų ir išlaidų sąmatą, išdirbio normas ir darbų įvertinimą darbadieniais, o taip pat

nustatydamas duotinių už darbo dieną produktų bei pinigų kiekį, kontroliuoja visą kolektyvinių ūkių ekonomiką.

Be to, visuotinis susirinkimas, tvirtindamas narių priėmimo į kolektyvinį ūkį ir pašalinimo iš kolektyvinių ūkių klausimus, tvirtindamas artelės vidaus tvarkos taisykles, savarankiškai demokratiškai sprendžia visus tvarkos, disciplinos ir darbo drausmės klausimus.

Visi klausimai, kaip jau pažymėta, sprendžiant visuotinio kolektyvinių ūkių narių susirinkimo balsų daugumos. Ypatingai svarbiems klausimams spresti, k. t. renkant valdybą ir pirmininką, svarstant narių pašalinimo klausimą ir t. t., susirinkime privalo dalyvauti ne mažiau kaip 0,66 visų artelės narių.

Niekas neturi teisės siaurinti kolektyvinių ūkių narių demokratines teises ir kišti

J. Daugirdas

MES — ŽEMĖS ŠEIMININKAI!

Glosto žemę pietinis gaivinantis vėjas...
Danguje — debesėliai balkšvi.
Kepures nusimeskim! Pradėjom pavasario sėją
Ryto saulės skaisčios apšviesti.

Jau pašlaitėj prasikalė melėsvės žibutės.
Bžerėly ištirpo ledai.

Rytą eini laukais. Uždainuoja sesutė
Iš pirkios pradarytais langais.

Šitie mūsų laukai. Jie ir tavo ir mano.
Mes krauju primokėjom už juos...
Kaukia traktoriai. Laisvą žemėlę purena.
Džiugesys traktoristų veiduosi!

Mes kai pažeriam auksą iš savo sėtūvių,
Uždainuojam giliai nuo širdies,
Kad šiandien ukrainietis, uzbekas, lietuvis —
Šeimininkai didžiulės šalies.

Eis gegužė kvapni per hektarus apsėtus.
Želmenėliais vėjelis nučiuos...
Iš gėlės čiulps nektarą bitutė iš lėto,
Kur sukniubo karys kitados...

Mes apeisim laukus, rūpeatingai apeisim.
Tegu jie gausų derlių atneš!
Mums į šituos laukus duotos amžinos teisės —
Šeimininkai ir tu čia ir aš!

J. Valentas

NAUJU KELIU

Praėję ilgą vargo kelią,
Sutraukę priepaudo grandinę,
Sumindę sunkią savo dalį,
Išvydom laisvą vėl tėvynę.

Nubraukę ašaras lietuvis.
Galingu mostu užsimojol...
Engėjo priepaudoje nežuves,
Vėl prie kurybos darbo stojo.

Traktorius pilno laukus skrodžia,
Fabrikuos užvirė metalas!...
Lenino — Stalino subręsta žodžiai.
Socializmas — mūsų kelias!...

Tik šiuo keliu pasieksim saulę!...
Kito kelio negali juk ir būt!...
Socializmui lenkiasi pasaulis.
Už jį, jei reiks, mokėsime ir žūt!...

Į jų vidaus reikalus. Tarybinės ir partinės organizacijos privalo saugoti, kad visų kolektyvinių ūkių narių teisės nebūtų kuo nors pažeidžiamos.

Kolektyvinis ūkis yra laisvų žmonių organizacija, kurios nariai savo bendromis pastangomis, demokratiškai bendradarbiaudami, siekia išsivaduoti iš buožinės priepaudos.

„Darbo valstiečiai, — pasakyta žemės ūkio artelės įstatų 1-me punkte, „savo noru jungiasi į žemės ūkio artelę, kad bendromis gamybos priemonėmis ir bendru organizuotu darbu sukurtų kolektyvinį, tai yra, visuomeninį ūkį, užtikrintų visišką pergalę prieš buožes, prieš visų darbo žmonių išnaudotojus ir priešus, užtikrintų visišką pergalę prieš skurdą ir tamsumą, prieš smulkaus individualinio ūkio atsilikimą, sukurtų aukštą darbo našumą ir tuo būdu užtikrintų geresnį kolektyvinio ūkio valstiečių gyvenimą...“

TRYČIUS,
LTSR Žemės ūkio Ministro Pavaduotojas

Iš Simonių
Pavasarijančiose lygumose dunkso Simonių miestelis. Darbo žmonės skuba, juda, bėga — gyvenimas. Karo audros miestelį apgriovė: sudegė lentpiuvė su malūnu. Tačiau, energingo darbo dėka, šiandien jau pro lentpiuvės — malūno aukštą kamina rūksta dūmai. Sumanus direktorius drg. Gerkys žymiai patobulino malūną, suorganizavo miško medžiagos apdirbimą.

Z. Šepetaitis

Blogas pieno priėmimo punktas

Dar iki šio laiko Surdegio pieninės žinioje Užsienų kaime esantis pieno priėmimo punktas nepradėjo darbo, nors jis pilnai viskuo aprūpintas. Punkto vedėja drg. Bausytė dėl to nė kiek nesijaudina. Reikėtų šiuo reikalu susirūpinti Subačiaus valsčiaus vadovams, nes, dėl minėtos Bausytės apsilėidimo, valstiečiai turi statyti pieną už kelių kilometrų. M. Majonis

Pakeisti gatvių pavadinimus

Kupiškio mieste visos gatvės turi savo pavadinimus. Prie tarybinės santvarkos jie turėtų būti tikrai tarybiniai. Tačiau pas mus, Kupiškėje, gatvių pavadinimuose yra senų liekanų, kas dabar turėtų būti pakeista. Juk iš tiesų keista, kad pas mus dar randasi Sinagogos ir Užkapio gatvės, nors faktinai nei sinagogos, nei kapų prie vadinamosios Užkapio gatvės visai nėra. Be to, centrinė aikštė vadinasi Turgavietės aikšte, nors turgus jau prieš metus iš čia iškeltas. Toliau. Kupiškėje yra 3 ar 4 Kalnelio ir Vidurinės gatvės, kurios naujai atvykusiam žmogui sudaro tik painiavą. Reikėtų šias gatves pavadinti atskirais vardais.

Taip pat bloga ir namų numeracija, kur numeriai eina visai ne pagal eilę.

Atrodo, kad Kupiškio Miesto Vykdomojo Komiteto pirmininkas drg. Kanišauskas to dar nematė. Tai reikia jam priminti, kad gatvių pavadinimai pakeisti reikia būtina ir tučtuojau! Kituose miestuose tas jau seniai padaryta. Pas mus irgi galima atrasti gražių tarybinių pavadinimų gatvėms. Kodėl, pav., Turgavietės aikštės negalima pavadinti Tarybų Sąjungos Didvyrio Šeinausko vardu. Tuo mes įamžintume to šaukioje skapiškėno atminimą. Panašių gerų pavadinimų galima rasti ir daugiau.

Todėl lauksime, kadagi drg. Kanišauskas imsis konkrečių priemonių senoms liekanoms pašalinti.

Juk iš tiesų jau nusibodo deginti akis į keistus ir religinius gatvių pavadinimus jo vadovaujamame Kupiškio mieste.

J. Vasarinis

Globokime našlaičius

Dėl vaikų našlaičių reikia kreiptis į Kupiškio Apskrt. Liaudies Švietimo skyrių. Jo žinioje iki šiol yra 13 patrunuojamų vaikų. Ar tik tiek visose apskrityje būtų našlaičių reikia labai suabejoti, nes yra faktų, kad net pats mokytojas, kuris turėtų padėti išaiškinti našlaičių gyvenimo padėtį bei sąlygas, nežino, kad Kupiškėje yra patrunuojamų vaikų ir, kad jiems yra išmokamos pašalpos. Tai kaip gali žinoti valstietis ar darbininkas, gyvendamas tolimame kaime?

Be abejo, tokių šeimų, kurios globoja ir augina našlaitį, kaip savo vaiką, turėtų būti ir yra. Tiems žmonėms pravartu žinoti, kad Švietimo Ministerijos Planų — Finansų skyrius per Apskritis Liaudies Švietimo skyrių vaikams našlaičiams išmoka pašalpas.

Tie žmonės, kurie tikrai yra našlaičių globėjais, bet iki šiol dar nėra žinomi kaip globėjai, turi kreiptis į Kupiškio Apskrt. Liaudies Švietimo skyrių sudaryti sutarčių dėl vaikų patronavimo (forminimo) dokumentaliai. Tada jiems bus išmokamos už globojamus našlaičius atitinkamo dydžio pašalpos. Reikalinga pristatyti globojamo vaiko metrikų pažymėjimą ar jo patvirtintą nuorašą, vietos Vykdomojo Komiteto pažymėjimą, kuriame turi būti įrašyta: kieno ir nuo kurio laiko vaikas globojamas, kad tikrai neturi tėvų palikimo ir pan.

Sutartis galioja iki vaiko suels pilnų 14 metų amžiaus.

Reikalinga rūpintis, kad vaikui našlaičiui būtų suteikta ne tik materialinė, bet ir kultūrinė pagalba. Reikia sudaryti sąlygas, kad vaikas galėtų mokytis. Globėjai yra atsakingi už jų išmokymą, nes visuotinio privalomojo mokymo įstatymas yra privalomas vi-

siems ir už jo laužymą yra numatomos baudos.

Neduokime skriausti našlaičių, padėkime jiems, iki jie užaugs, tikrinkime jų gyvenimo sąlygas, kaip elgiamasi su jais, ar pašalpos teisingai sunaudojamos našlaičių buitiniams reikalams ir pan.

Ta proga pravartu atkreipti dėmesį ir į tuos vaikus, kurie vieni klaidžioja, lyg neturėdami vietos. Nekartą Kupiškio valsč., Račiupėnų kaimą aplankydavo du maži vaikučiai. Labai skurdžiai jie atrodė ir sakėsi turi ligotą motiną. Ar nepasijudauti, kas yra ta motina? Gal tikrai ji yra reikalinga socialinės globos, kartu ir jos mažamečiai vaikai?

Rekomenduotina tokių sugedusių šeimų galvas teisimo būdu įpareigoti pasirūpinti savo vaikų ateitimi, iš uždarbio išlaikant vaikų nauda atitinkamą dalį. Tai būtų pati patikimiausia priemonė palengvinti nekaltų vaikučių buitį.

Čia svarbų vaidmenį galėtų atlikti ir mokytojas, kiekviena pasitaikiusia proga aiškina mas tėvams, kurie taip žiauriai apleidžia savo vaikus, reikalą rūpintis savo vaikų ateitimi. Mokytojas čia turėtų duoti sveikų patarimų kaip tėvams, taip ir juos pavaduojantiems asmenims, vaikų globos, auklėjimo ir mokymo reikalais. Ten, kur yra nepataisoma padėtis ir vaiko ateitį daroma žala, reikia faktus škelsti viešumą, kad atitinkami pareigūnai atkreiptų reikiamą dėmesį. Nė vienas vaikas našlaitis, gyvena šalia neturi būti klajokliu ir jaustis atstumtu. Tokiems vaikams globos reikalu reikia suteikti visas lengvatas, kurias skiria tarybinė vyriausybė.

K. Buivydas,
Kupiškio Apskrt. Liaud. Švietimo skyriaus vedėjas

Tegu skamba mūsų dainos po šalis plačiausias!

Tik prie tarybų valdžios tegalima vystyti lietuvišką kultūrą — tautinę pagal formą, socialistinę pagal turinį. Nuotraukoje: mišriųjų balsų choras

„Tiesos“ fotokronika

Kolektyvinio ūkio istorinė kilmė ir raida

Caro Rusijoje daugelis milijonų pačios geriausios žemės priklausė stambiems dvarininkams ir buožėms, o daugumai darbo valstiečių — daug mažesni ir prastesni žemės plotai. Stambieji žemvaldžiai, naudodami svetimą darbo jėgą, turėjo. Tokie du lageriai jau toliau būti negalėjo. Proletariato ir darbo valstiečių mylima partija — komunistų partija sukėlė dirbančiuosius į kovą prieš eksploatatorius. Įvyko vasario, o paskui spalio revoliucijos.

Pasibaigus pilietinio karo dienoms, kraštas perejo į taikos kūrybos periodą. Kūrėsi nauji gigantiški fabrikai, stambios gamyklos, rudynai, šachtos, buvo statomi nauji miestai, tiesiami geležinkeliai ir plentai, statėsi naujos elektrinės. Darbo valstiečiai panorą jungtis į stambius žemės ūkio vienetus — kolektyvinius ūkius.

Kolektyvinis ūkis — naujas, daug pranašesnis už bet koki kitą, ūkis. Jį sudarė valstiečių grupė sujungusi visas gamybines priemones bei žemę į vieną vietą. Gi žemė, esanti kolektyviniame ūky, priklauso valstybei, tik ji atiduota neapmokamam ir amžinam kolektyvininkų naudojimuisi.

Pirmųjų dviejų stalininių penkmečių metais didelę valstiečių daugumą jau jungė kooperatyviniai susivienijimai, o

jau 1938 m. 97 proc. visų valstiečių ūkių priklausė kolektyviniams ūkiams ir žemės ūkio artelėms.

Ši nauja ferma iki šiai dienai pasiekė labai didelių laimėjimų: išauginama iš 1 ha net iki 3.500 kg. įvairių grūdų; gyvulininkystėje išvesti pranašesnės veislės gyvuliai ir labai padidinti jų skaičiai, žymiai pagerintas materialinis ir kultūrinis dirbančiųjų aprūpinimas.

Tarybų Lietuvos liaudis, matydamą kokiais pagrindais kūrėsi ir suklestėjo kolektyvinių ūkių santvarka didžiojoje mūsų tėvynėje, vieningai nutarė jungtis į žemės ūkio arteles. Jau ir praeitais metais respublikoje buvo sudaryta eilė kolektyvinių ūkių, kurie yra atsiekę daug ir didelių laimėjimų. LKP(b) CK ir LTSR Ministrų Taryba nutarė padėti šiame svarbiame organizaciniame darbe išleisdami specialų nutarimą.

Iki galo tęskime mūsų šalies iškovotas pozicijas žemės ūkio srityje, niekur ne amiršdami, kad tik kolektyvinis ūkis veda į gražią ir kultūringą mūsų valstiečių gyvenimą.

Tęskime kolektyvinimo istoriją ir mūsų Tarybų Lietuvoje.

P. Druskis,

Kupiškio gimnazijos mokytojas

A. Strazdo—Strazdelio minėjimas Šimonių progimnazijoje

Neseniai progimnazijos literatų būrelis surengė didžiojo liaudies dainiaus A. Strazdo—Strazdelio 115 metų mirties sukaktuvių minėjimą. Atidarydamas iškilmingą posėdį, būrelio pirmininkas mokinys K. Jėčka pabrėžė didžiojo dainiaus reikšmę lietuvių literatūrai. Referatus skaitė: IV-kl mok. O. Vyšniauskaitė „Baudžiančių dainius Strazdelis“, mokytojas K. Zilonas „Svarbesnieji A. Strazdo kūrybos motyvai“ ir mokyt. B. Buzas „A. Strazdo asmuo“.

Moksleiviai literatams padėk-lamavo būdingesnių A. Strazdo eilėraščių.

Z. Laumakys

SPORTAS

Kupiškio gimnazijos aikštėje draugiškoms krepšinio rungtynėms susitiko gimnazijos ir Kupiškio mieste penketukai.

Pirmą kėlinį žymia persvara laimėjo gimnazistai 22:11.

Antrame kėlinyje aikštės šeimininkais tapo miesto penketukas ir jį laimėjo 17:8. Bendras rungtynių rezultatas 30:28 gimnazijos naudai.

Rungtynėms teisėjavo Klimavičius.

* * *

Panevėžyje įvyko IV LTSR zonos krepšinio pirmenybės. Į jas atvyko Anykščių, Biržų, Pasvalio, Rokiškio, Ramygalos, Panevėžio ir Kupiškio gimnazijos. Pirmenybės buvo praverstos vieno minuso sistema. Tai reiškia, kad komanda, pralaimėjusi vienas rungtynes, iš varžybų iškrisdavo. No int patekti į geresniųjų komandų tarpą, sportininkų valinamąjį finaal, reikia nugalėti visas komandas, kol lieka tik dvi stipriosios. Tokį kovos kėlą nuėjo ir Kupiškio gimnazijos vyrų komanda, kuri finale susitiko su Panevėžio I-sios gimnazijos komanda. Patenkant į finaal mūsų apskrities moksleivių krepšinio meistris Kupiškio gimnazija, eiliniuose susitikimuose nugalėjo Rokiškį rezultate 39:16 (8:5), pusfinalyje Anykščius 40:29 (21:10) ir tik finale pralose Panevėžio I gimn. rezultate 76:32 (43:16). Tuo būdu mūsų apskrities meistris IV zonos pirmenybėse laimėjo II-ą vietą.

Kupiškio apskrities mergaičių grupėje atstovavo Svėdasų gimnazijos mergaitės, kurios pu-finaliniame susitikime pralose prieš Anykščius 32:14 (11:10).

* * *

Balandžio mėn. rev nšinėms krepšinio rungtynėms susitiko gimnazijos — miesto komandos.

Rungtynes laimėjo gimnazija 36:21 (12:8).

UŽSIENIO ŽINIO

Italijos Vidaus Reikalų Ministerijos komunikatas apie rinkimų į senatą rezultatus

ROMA, IV. 21 d. (TASS). V. 1436.597; „socialinis sąjūdis“ — 244.646 balsus. Šie tokios galutinius rinkimų tarp smulkių partijų. Likusieji balsai pasiskirstė į senatą rezultatus: pripažinta tikrais 22.427 183 biuleteniai. Krikščionių demokratų partija apygardoje (kur buvo renkamas vienas kandidatas mažoritarine sistema) krikščionių demokratų partija gavo 34.582 balsus; liaudies demokratinis frontas — 13.470; kitos partijos — 5 633 balsus. (ELTA).

SNO Generalinės Asamblėjos plenarinis posėdis

NIUJORKAS, IV. 20 d. Ukraina, Čekoslovakija, Jugoslavija, Lenkija, Balandžio 16 d., ši pasija-vienytųjų Nacijų Organizacijos narius, balandžio 19 dienos rytą Generalinė Asamblėja plenarinio posėdyje bei svarstymo 44 balsais, 10 susilaikius, pritarė generalinio komiteto pasiūlymui Palestinos busimosios vyriausybės klausimą perduoti politiniam komitetui toliau svarstyti. Susilaikiusiųjų tarpe — Tarybų Sąjunga, Baltarusija, šiandien. (ELTA).

Graikijos demokratinės armijos mūšiai

BELGRADAS, IV. 19 d. lai ir šaudmenų, kurie buvo (TASS). Laisvosios Graikijos radijo toti vakar pakeibė Graikijos demokratinės armijos vyriausiojo štabo komunikatą apie operaciją Kalavritos ir Dramos rajonuose. Komunikate pasakyta, kad Peopone-o štabo dalys balandžio mėn. 11 d. užpuolė karališkųjų dalių įtvirtintą bazę Kalavritoje, kurią gynė stambios monarchistų pajėgos. Po ilgai trukusių kautynių demokratinės dalys užėmė Kalavritą ir pilnutinai išvalė miestą nuo priešų. Preliminariniais duomenimis, monarchistai fašistai neteko 98 vyrų užmuštais ir 150 — sužeistais. Paimti visi gink-

lai ir šaudmenų, kurie buvo (TASS). Laisvosios Graikijos radijo toti vakar pakeibė Graikijos demokratinės armijos vyriausiojo štabo komunikatą apie operaciją Kalavritos ir Dramos rajonuose. Komunikate pasakyta, kad Peopone-o štabo dalys balandžio mėn. 11 d. užpuolė karališkųjų dalių įtvirtintą bazę Kalavritoje, kurią gynė stambios monarchistų pajėgos. Po ilgai trukusių kautynių demokratinės dalys užėmė Kalavritą ir pilnutinai išvalė miestą nuo priešų. Preliminariniais duomenimis, monarchistai fašistai neteko 98 vyrų užmuštais ir 150 — sužeistais. Paimti visi gink-

lai ir šaudmenų, kurie buvo (TASS). Laisvosios Graikijos radijo toti vakar pakeibė Graikijos demokratinės armijos vyriausiojo štabo komunikatą apie operaciją Kalavritos ir Dramos rajonuose. Komunikate pasakyta, kad Peopone-o štabo dalys balandžio mėn. 11 d. užpuolė karališkųjų dalių įtvirtintą bazę Kalavritoje, kurią gynė stambios monarchistų pajėgos. Po ilgai trukusių kautynių demokratinės dalys užėmė Kalavritą ir pilnutinai išvalė miestą nuo priešų. Preliminariniais duomenimis, monarchistai fašistai neteko 98 vyrų užmuštais ir 150 — sužeistais. Paimti visi gink-

lai ir šaudmenų, kurie buvo (TASS). Laisvosios Graikijos radijo toti vakar pakeibė Graikijos demokratinės armijos vyriausiojo štabo komunikatą apie operaciją Kalavritos ir Dramos rajonuose. Komunikate pasakyta, kad Peopone-o štabo dalys balandžio mėn. 11 d. užpuolė karališkųjų dalių įtvirtintą bazę Kalavritoje, kurią gynė stambios monarchistų pajėgos. Po ilgai trukusių kautynių demokratinės dalys užėmė Kalavritą ir pilnutinai išvalė miestą nuo priešų. Preliminariniais duomenimis, monarchistai fašistai neteko 98 vyrų užmuštais ir 150 — sužeistais. Paimti visi gink-

Numatoma reorganizuoti Atėnų vyriausybę

ATĖNAI, IV 20 d (TASS) griežtai kritikuojamos bendra-Laikraščio „Etnos“ pranešimu, darbiavimo su „liaudies“ partija (monarchistų) sąlygos, Calderio vizitą rūmuose karalius pareiškė jiems norą reorganizuoti vyriausybę.

Pranešama taip pat, jog postal yra „liaudies“ partijos rankose. Eilė atstovų pasisakė bas dėl kai kurių ministrų už esminę vyriausybės reorganizaciją. Vis dėlto politiniuose suoknuose manoma, kad kabineto reorganizavimas pasitarimuose, įvykusiuose baigsis nežymiu ministų pakeitimu. (ELTA).

Atsakingas Redaktorius A. DAGELIS

Tinginio kėlimas

Pastebėta, kad Kupiškio agrotechnikos Samulionis nuolat pasivėluoja į darbą. Neretai jis dar apie 10 val. apsnūdusiai žiovauja lovoje.

Traukia, patraukia, vos vos Samulionį į darbą ištraukia.

„Stalino Keliu“ medžiagos pėdsakais

„Pagrindiniai pagerinti ideologinį darbą Kupiškio gimnazijoje“

Tokio pavadinimo straipsnis tilpo „Stalino Keliu“ № 21 (76), 1948 m. kovo 20 d. Jame iškeiti faktai yra teisingi. Kupiškio gimnazijos direktorius Vaitiekūnas, dėl silpno rūpinimosi mokykliniais reikalais ir dėl gim-

nazijos mokymo — auklėjimo darbo bei drausmės privedimopriežemolygio, atleistas nuo einamųjų pareigų.

K. Buivydas, Kupiškio Apskrities Liaudies Švietimo skyriaus vedėjas